

Petitie

***#DeIndustrie
maaktHetHier!***

Aanpak elektriciteitskosten basisindustrie

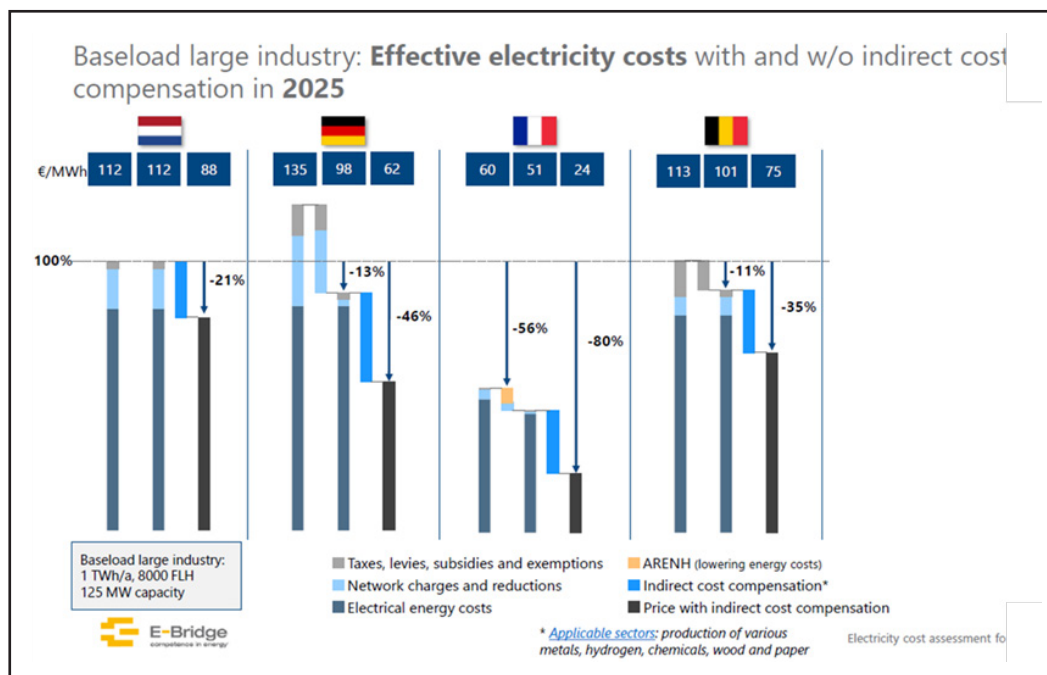
De verduurzaming van de Nederlandse basisindustrie-bedrijven wordt naast netcongestie vooral tegengehouden door het ongelijke speelveld in Europa. De hoge elektriciteitskosten in Nederland zorgen voor het weglekken van productie naar ons omringende landen. Vaak met hogere CO2-uitstoot tot gevolg. Ook komt de ontwikkeling van nieuwe technologie – zoals waterstof en batterijen – hierdoor niet van de grond.

Kern van het probleem is dat het in Nederland ontbreekt aan instrumenten voor een gelijk Europees speelveld voor de energie-intensieve bedrijven en dat kosten voor de verbouwing van het elektriciteitsnet te eenzijdig bij de huidige gebruikers, zowel bedrijven als burgers, terecht komen. Dit is een direct gevolg van nationaal beleid en politieke keuzes. Keuzes die op basis van dezelfde Europese wetgeving in andere landen anders wordt gemaakt.

De belangrijkste verschillen zitten in:

1. De hogere nettarieven door het afschaffen van de Volume correctie Regeling (VCR). Dit geeft een nadeel van €14/MWh.
2. Een hogere elektriciteitsprijs door het beperken van de Indirecte Kosten Compensatie (IKC): deze onvolledige compensatie voor indirecte ETS-kosten geeft een nadeel van (€12/MWh nadeel).

De grafiek hieronder laat het probleem in één oogopslag zien

Een grootverbruiker met een verbruik van 250 - 1000 GWh betaalt in NL 7 - 26 miljoen euro meer voor elektriciteit dan in Duitsland en 3 - 13 miljoen euro meer dan in België. Als dit bedrijf een besluit moet nemen waar te investeren of te produceren komt Nederland er bekaaid vanaf. We zien de productieverschuiving die hier het gevolg van is.

Namens de basisindustrie pleiten wij voor een aantal maatregelen op de korte en de lange termijn om de Nederlandse elektriciteitskosten in lijn te brengen met de ons omringende landen. In deze petitie leggen wij uit hoe Nederland dat kan bewerkstelligen.

Het probleem

De meest efficiënte en concurrerende manier om te verduurzamen is door te elektrificeren. En omdat de grote vraag naar stroom ingevuld kan worden met windenergie van de Noordzee is elektrificatie een vliegwiel voor economische ontwikkeling. We behouden banen in de industrie én creëren nieuwe banen in windenergie, waterstof, enzovoorts. We vergroenen onze economie én worden minder afhankelijk van fossiele importen. We versterken onze exportpositie door een concurrerende industrie én versterken de export van wind op zee technologie.

Zoals ook door het rapport van Dhr. Wennink wordt benadrukt is het probleem groter dan alleen het verlies in investeringen als we op korte termijn niets doen. Nederland verliest ook zijn strategische positie in Europa op langere termijn, met verlies van een eigen sterke industrie, die bekend staat om haar efficiëntie. En als die positie verloren is, krijgen we die niet snel terug.

Door de hoge kosten is er minder elektriciteitsvraag vanuit de industrie. Dit beperkt ook op de verdere uitrol van wind op zee, de ontwikkeling van waterstof, en dergelijke. Het is een neerwaartse spiraal die ontstaat, omdat investeringen in het buitenland plaatsvinden in plaats van in Nederland. Door de hoge Nederlandse kosten is bijvoorbeeld de keuze voor de bouw van elektrolyzers op een aantal momenten al op Duitsland gevallen, in plaats van op Nederland. Het wegvallen van investeringen drukt de vraag naar winstroom van zee, waardoor de aanbestedingen van nieuwe windparken stilvallen, waardoor vervolgens weer veel subsidiegeld (CfD's) en dergelijke nodig is.

De kostentoerekening en verdeling aan het elektriciteitsnet is een politiek besluit van Nederland zelf.

Onze buurlanden maken op basis van dezelfde regels andere keuzes:

1. Duitsland geeft – op basis van dezelfde Europese regels – 90% korting voor grootverbruikers op de nettarieven. Duitsland is daarmee €14/MWh goedkoper dan Nederland. Ook Frankrijk geeft een hoge korting en België gaat de nettarieven op hetzelfde niveau brengen als Duitsland en Frankrijk.
2. Duitsland geeft een ruimere IKC (Indirecte Kosten Compensatie) dan Nederland. Dit scheelt € 12/MWh. De EU roept lidstaten op deze korting te geven aan energie-intensieve bedrijven zodat zij kunnen blijven concurreren. Dit naar aanleiding van het alarmerende rapport van Draghi een jaar geleden.
3. De Nederlandse energiebelasting is €0,80/MWh hoger waarmee ze tot de top 3 van hoogste energiebelasting van EU behoort.

Hoe efficiënt we ook zijn als Nederlandse industrie door onze sterke clusters van samenwerkende bedrijven (groot en klein), hier valt niet tegenop te boksen als we geen stappen zetten om te zorgen voor een eerlijk speelveld en het gelijk trekken van tarieven met buurlanden.

Elektriciteitskosten bestaan uit de elektriciteitsprijs, netwerkkosten, belastingen en andere heffingen

De Europese Commissie onderschrijft dat de basisindustrie onder druk staat en biedt landen daarom op dit moment nu al verschillende hulpmiddelen. Zo maakt het zogeheten 'CISAF-kader' tijdelijke kortingen op de elektriciteitsprijs mogelijk. Ook biedt Europese regelgeving meer ruimte voor de compensatie van indirecte ETS-kosten.

Buurlanden maken hier al volop gebruik van. Deze Europese regels helpen de groothandelsprijs van elektriciteit te verlagen. Dit zorgt dat Europa beter kan concurreren op de wereldmarkt. We moeten ons blijven realiseren dat energie-intensieve bedrijven opereren op internationale markten. Daarnaast dragen deze maatregelen er aan bij om meer investeringen naar Europa te halen.

Naast de elektriciteitsprijs spelen kosten zoals de sterk toenemende nettarieven, kortingen op nettarieven, energiebelastingen en vrijstellingen een belangrijke rol. Dit zijn kosten die zorgen voor een keuze voor investeren in Nederland of in een buurland. Juist die kosten pakken nu negatief uit ook voor ons land.

Maar om het speelveld voor de Nederlandse industrie echt gelijk te maken met de ons omringende landen, moet Nederland aanvullende stappen zetten: vooral het verlagen van nettarieven, zodat de totale elektriciteitskosten weer vergelijkbaar worden met die in de omliggende landen.

Conclusies

Nederland heeft een concurrerende industrie die nodig is voor onze toekomst en de strategische autonomie van Europa. Helaas staat de industrie nu ver op achterstand ten aanzien van de buurlanden door nationaal beleid. Daarom zou het goed zijn om:

1. Te zorgen dat ons land, net als buurlanden, gebruik maakt van alle mogelijkheden geboden door Europese regelgeving om de elektriciteitsprijs concurrerend te houden.
2. Te zorgen dat de Nederlandse kosten (netwerk, belasting en heffingen) in lijn komen met de ons omringende landen. Om binnen Europa concurrerend te zijn.

We vragen om de volgende maatregelen:

1. op korte termijn te zorgen voor directe compensatie. Dit is een jaarlijkse lastenverlichting van €630–€730 miljoen:
 - a. door het maximaal toepassen van IKC/CISAF-steun, zonder nationale uitzonderingen, en
 - b. het compenseren van het resterende tekort als gevolg van het vervallen van de VCR-netkorting via andere instrumenten.
2. Op lange termijn (structureel):
 - a. Het substantieel verlagen van de netkosten door het subsidiëren van de energietransitiekosten (zoals 'Net op Zee') uit de algemene middelen.
 - b. Dit leidt tot een verlaging van de nettarieven en past in de lijn hoe we dit met andere collectieve infrastructuur als weg, water en spoor doen. Ook krijgen wind op zee en waterstof hiermee een steun in de rug, daarnaast profiteren alle Nederlanders mee van een minder harde stijging van de nettarieven.

Graag lichten we een en ander nader toe.

